

A.C.C.

art ■ city ■ construction

луцк / рим / валенсия

валерий книш

стены

болотьяна лукроза

фасадаые технологии

для тех, кто делает и любит город

а.с.с #2 '2003 (43)

- О. КОНЦЕПЦИЯ**
- 7 Борис ЕРОФALОВ. Стена, или 0 самом косном материале зоэчого / Discourse on the Nature of Wall / Take собі міркування
- * МУНИЦИПАЛ**
- 8 Андрей МИРГОРОДСКИЙ. Пришло новое поколение
11 Доктор ЮНГХАНС. Проектируем по-немецки
12 Владимир СМИРНОВ. Стройка на Бессарабке: Шрам, который не украшает...
14 ГРАДСОВЕТ А.С.С: Бессарабский квартал – 2
16 ЛУЦЬК: Місто в тіні Замку
20 Віктор ЛЕВЧИШИН. Луцьк: Сімнадцять років по тому
23 Петро БЕВЗА. Українська ідея: Текстуальний проект
- 1. ЗОЛОТОЙ АС**
- 26 Реконструкция центральной части Донецка
30 Украинский центр инжиниринга, маркетинга и менеджмента
31 РЕЙНАРС УКРАИНА
32 ОСНОВА-СОЛСИФ: Бизнес-центр ДОМИНАНТ
- 2. СТРОЙКА**
- 36 НАЦИОНАЛЬНЫЙ СОЮЗ АРХИТЕКТОРОВ: Большая волота
37 ТПК: Творчество Плюс Качество
38 Елена ВЕДРАШКО. Коммуна Великой Стены
39 ТАЙБЭИ 101: Высокая стена
40 УКРАИНСКИЕ ПРОЕКТЫ: Луцк, Львов, Луганск, Мариуполь, Донецк, Полтава, Киев
49 Борис ЕРОФALОВ. Новая волна от Украинского центра ИММ
54 Андреас ТЕКИЛА, Борис ТОРНАДО. Пламенеющий камень Валенсии как суффикс Калатравы
60 Сергей БЕЛЯЕВ. Стены Рима
64 Андрей ПУЧКОВ. Пространство Рима
- 3. ИНТЕРЬЕР**
- 72 Лариса МЕРКУЛОВА, Вадим ЗАПЛАТНИКОВ. Свой среди чужих, чужой среди своих
78 Тренер ИВКУСТОДИЕВ. Капитан Немо: Не моряк, но ресторан
80 Ли Си ЦЫН. Тапки спецора А.С.С
81 Матфей ШАЛЬГРЕН. Амплир: И снова в Киеве
- 4. АРТ-ПОДГОТОВКА**
- 88 Явченко Микола Головаця городу Луцку
92 Галина СКЛЯРЕНКО. Валотьяна Лукроза
94 Мамонев vs Дали: Интервью с Игорем Дыченко
98 Аукцион: "Это — мама". Интервью с Олегом Гаркушей
100 Бук СИВЕРСКИЙ. Каменный пленэр в Южноукраинске
102 Анна ПОЛЮШКО. Художественная поляна
- 5. ПОЛКА**
- 106 Миран ПЕТРОВСКИЙ, Алексей БОСЕНКО, Пётр МАХЛИН. Стена: Круглый стол
108 Михаил КАЛЬНИЦКИЙ. Ой, вы стены, мои стены
110 Алексей ЯКУШЕВ. 2012 год
111 Елена НЕНАШЕВА. Профили стены Милонегро
113 Александр ЧЕРВИНСКИЙ. The Wall
114 Татьяна ЛАДАН. Стіни київських Липок: Архітектурні обертони
116 Лариса СПАРОВИЦЕВА. Городская стена как духовная конструкция
118 Никита ЛОБАНОВ-РОСТОВСКИЙ, Абрам ЗАЛКІНД. Заветы Залкинда рабочей молодежи
119 Рецензии Андрея Пучкова
- 6. РЫНОК**
- 123 Леонид ИЛЬИЧ. Стена: Камень на камень, кирпич на кирпич
131 Александра МАТРОСОВА. Фасадные системы: И хочется, и колется, но бабушка велит
135 АВИСА: Итоги конкурса ЗОЛОТОЙ КАРЛСОН 2002
138 Анна ДРУКАРОВА. Виниловые джунгли наступают
140 Владимир СОХА, Евгений КАРАГУЗОВ. Рекомендации по системной укладке напольных покрытий от CERESIT
141 CEVISAMA '2003: Международная выставка керамики и сантехники
143 Специализированные выставки Украины '2003

учредитель
Центр Развития Территории СЛАВИКА

издатель
Издательский фонд А.С.С.
председатель совета
Борис ЕРОФALОВ
генеральный директор
Александр ПРИМА

главный редактор а.с.с
Борис ЕРОФALОВ

заместитель главного редактора
Андрей ПУЧКОВ
главный художник
Петр БЕВЗА
выпускающий редактор
Елена НЕНАШЕВА
литературный редактор
Ирина КОВАЛЬЧУК

редакционная группа
Ольга КАМОЛИКОВА
Наталья КОНДЕЛЬ-ПЕРМИНОВА
Ирина ЛАПЧЕВА
Анна ПОЛЮШКО

технический редактор
Антон ФОИТ
визуал-группа
Андрей НИКИТИН
Юрий БАРАНОВСКИЙ

медиа-координатор
Анна МОХОВА
маркетинг
Елена АНДРУХ
бренд-менеджер
Надежда ДРУКАРОВА
пр-менеджер
Антон ПРИМА

реклама
Андрей ВАСИЛЬЕВ
Алексей ГАРБАРЕНКО
Юрий ДАНИЛЕВСКИЙ
Ирина КАЛЛЕВА
Анна РОКОС
Лилия ТОЛМАЧЕВА

оператор базы данных
Сергей КУДИНОВ
техническое обеспечение
Галина БУРШЕВА
Владимир МАНЧЕНКО

цветоведение
ДИАЛОГ-ПРЕСС
полиграфия
ДОСКОНАЛЬ ДРУК
Киев, ул. Стрелецкая 7/6, офис 54

На первой странице обложки: офисно-жилое здание на ул. Школярской в Киеве
Проект: Архитектурный Центр Академик-Рис, Архитекторы и Дизайнеры: архитекторы Валерия Книш, Борис Коробкин, Владимир Матросов, Татьяна Мухоморова, Наталья Пучкова, Татьяна Школяр

art ■ city ■ construction

5. ПОЛКА

106 Миран ПЕТРОВСКИЙ, Алексей БОСЕНКО, Пётр МАХЛИН. Стена: Круглый стол
108 Михаил КАЛЬНИЦКИЙ. Ой, вы стены, мои стены
110 Алексей ЯКУШЕВ. 2012 год
111 Елена НЕНАШЕВА. Профили стены Милонегро
113 Александр ЧЕРВИНСКИЙ. The Wall
114 Татьяна ЛАДАН. Стіни київських Липок: Архітектурні обертони
116 Лариса СПАРОВИЦЕВА. Городская стена как духовная конструкция
118 Никита ЛОБАНОВ-РОСТОВСКИЙ, Абрам ЗАЛКІНД. Заветы Залкинда рабочей молодежи
119 Рецензии Андрея Пучкова

6. РЫНОК

123 Леонид ИЛЬИЧ. Стена: Камень на камень, кирпич на кирпич
131 Александра МАТРОСОВА. Фасадные системы: И хочется, и колется, но бабушка велит
135 АВИСА: Итоги конкурса ЗОЛОТОЙ КАРЛСОН 2002
138 Анна ДРУКАРОВА. Виниловые джунгли наступают
140 Владимир СОХА, Евгений КАРАГУЗОВ. Рекомендации по системной укладке напольных покрытий от CERESIT
141 CEVISAMA '2003: Международная выставка керамики и сантехники
143 Специализированные выставки Украины '2003

редакция А.С.С.
03057 Украина, Киев
ул. Довженко 14/1, офис 24
тел./факс: (044) 241-9487
e-mail: info@acc.com.ua
internet: www.acc.com.ua
для корреспонденции:
01025 Украина, Киев, о/я 194
подписной индекс: 40703 по каталогу ГП ПРЕССА

подписка и распространение
Лицензия генерального дилера
ЧП Виолетта ЛЕВЧИШИНА
Наталья КОНДРЕНКО
Николай УС

Издание зарегистрировано в Министерстве
по делам печати и информации Украины,
свидетельство серии КВ № 1552 от 5 июля 1995 г.
При переиздании материалов
ссылка на А.С.С. обязательна
Ответственность за достоверность и форму
рекламных материалов несет рекламодатель

цена договорная
подписано к печати: 21.09.2003
тираж: 8 000 экз.

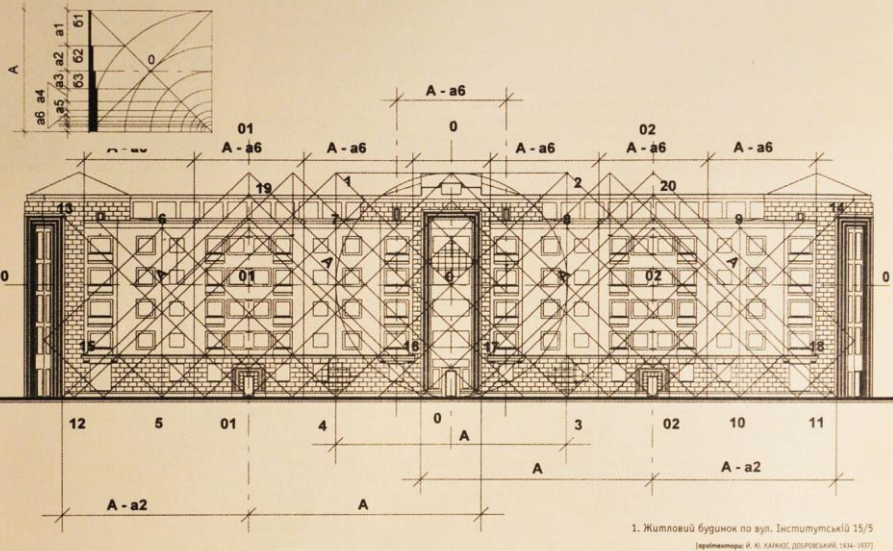
стіни київських липок: архітектурні обертони

Тетяна ЛАДАН, кандидат архітектури
 066.72.033.7283

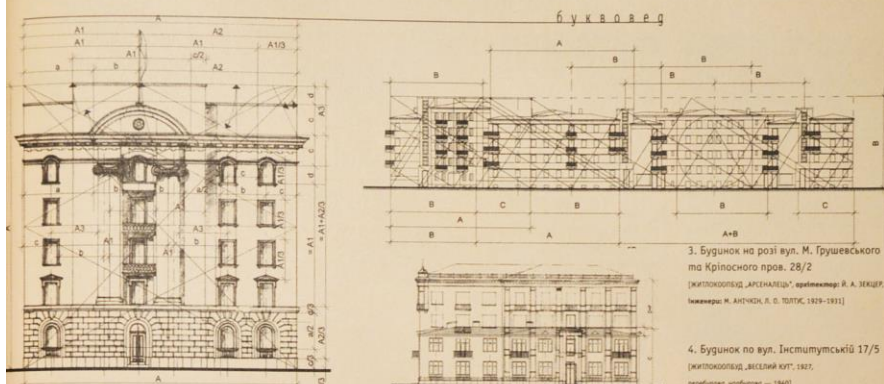
Стіни як основні складові фасади житлових будинків виступають своєрідними екранами-гранями, на яких за допомогою різних прийомів автор відображає свої погляди, що є проявом часу певної епохи. Не

виключення — стіни київських фасадів житлових будинків. Чому життєві? Тому, що життя і архітектура — імпровізована гра, в якій вібрація смислів (приймів) не повинна перейти

за межу, де втрачається емоційно-чуттєва змістовність, настає розпад архітектури (забутамо прийомів) або напливає нудна й одноманітність (замало прийомів).

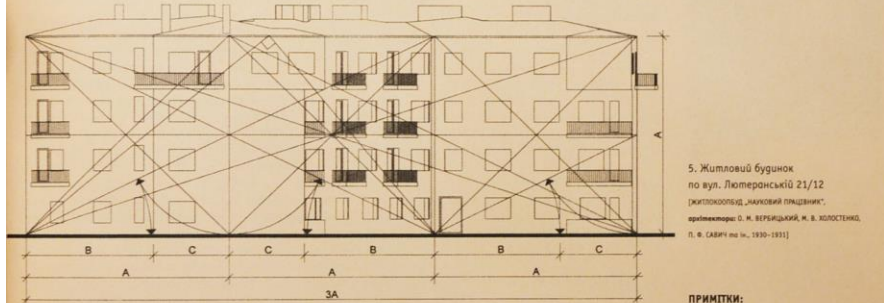
1. Житловий будинок по вул. Інститутській 15/5
 (архітектори: Я. Ю. КАРАКОС, ДОБРОВІСЬКИЙ, 1934–1937)

2. Житловий будинок по вул. Пилла Орлика 10
 (архітектори: А. А. ПІЛІЦЬКИЙ, 1940)

3. Будинок на розі вул. М. Грушевського та Кріпосного прав. 28/2
 (житлокооператив "Лесна площа", архітектори: Р. А. ЗЕНЦЕВ, інженери: М. АЛЕЧЕНКО, В. ТОЛКАЧ, 1929–1931)

4. Будинок по вул. Інститутській 17/5
 (житлокооператив "Лесна площа", архітектори: Р. А. ЗЕНЦЕВ, інженери: М. АЛЕЧЕНКО, В. ТОЛКАЧ, 1929–1931)

5. Житловий будинок по вул. Лютеранській 21/12
 (житлокооператив "Лесна площа", архітектори: О. М. ВЕРБІЦЬКИЙ, М. В. КОЛОДЕЦЬКИЙ, П. Ф. СЕВІЧІН та ін., 1930–1933)

ОБЕРТОНИ (від нім. Obertöne) — ряд тонів, що виникають при звучанні основного тону, який наосяє звуку особливий відтінок або тембр, який дозволяє відрізнити один голос або музичний інструмент від іншого.

ТОН

Найбільш цікавим для аналізу, на наш погляд, виступає постанавгардний період житлової архітектури кінця 20–30-х рр. XX ст. у Києві. Загальна раціоналістична спрямованість і поспулює звернення до класичної традиції — перше враження від знайомства з архітектурою житлових будинків цього періоду в самому аристократичному районі міста — Липки, де сконцентровано найбільшу їх кількість. Композиційна єдність забудови в різних кварталах у межах цілого району, стильові смаки вище просто раціонального або конструктивного формотворення — свідчать не лише про утворення окремими житловими будинками "внутрішньквартальних відритих ансамблів" та "ансамблів вулиць", а про утворення "ансамблю району". Для сучасної реконструкції міста особливо важливим постає питання саме з визначенням міру втручання "у грані" фасадів або розмірів імпровізацій на тему. Враховуючи важливість реконструктивних заходів для Липок як адміністративного центру столиці України з набутов житлових будинків та нового будівництва, які, на жаль, здійснюються стихійно, хочеться почути обертони його серця.

ОБЕРТОНИ

Аналіз фасадів житлових будинків крізь призму гармонізаційних законів композиційної побудови призвів до вражаючих результатів. Їх грані просякнуті ідеями авангарду 1920-х років. В них — дух часу, дух міста, архітектурні утопії в гні. Обертони — рух, провідна тема, естетичний переваги, елементи, пластичні мотиви. Вони наповнюють житлову забудову своєрідною ідеологією репрезентативної комфортності, але тоталітарно стримуються "коліоритом форм": компактні будинки або "двомірні архітектони".

Рух — пошук нового стилю в архітектурі: раціоналізм, пізній конструктивізм (з рисами неокласицизму або раннього декоративізму), постконструктивізм [1], неокласицизм (з перевагою традиційних рис з тріюфальними рисами). Стиль — програма, в межах якої здійснюються імпровізації на провісну тему.

Провідна тема виступає у широкій гамі пропорційних зв'язків, серед яких має перевагу своєрідна гра в квадрат та різні його складові (діагональ, пропорційні лаг).

ПРИМІТКИ:

1. Поняття київської постконструктивізму вперше вводиться Віктором Челецьком для визначення переходу від конструктивізму до сталінського неокласицизму та пов'язується з ім'ям архітектора Ясєла Каракоса. Аналіз Ієонічуса визначає стиль "постконструктивізм" в архітектурній практиці 1930-х років як стиль "другої утопії" — сполучення вільних естетичних класици з сучасністю, вираженою архітектурою авангарду; романтизм (Л. В. Рукса), ласіонічна монументальність (І. О. Фомін, І. О. Голосов), парадоксальні сполучення раціональної форми та декоративного гротеску (Г. П. Гольц), розробка тектоніки залізобетонної конструкції (Є. А. Левітський, неопутизм (В. О. Щуко), проєкти-символи (І. І. Леонідов, К. С. Мельникова).

2. Згадуємо винахід Ле Корбюзьє у побудові та коригуванні фасаду вілли Де Монзі в Гарі (1927 р.); гармонізація фасадів за допомогою "коригувальних креслень" — діагоналі фасаду та його частин взаємно перпендикулярні, — в системі золотого перерізу розроблені горизонтальні членування.

3. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".

4. Поняття київської постконструктивізму вперше вводиться Віктором Челецьком для визначення переходу від конструктивізму до сталінського неокласицизму та пов'язується з ім'ям архітектора Ясєла Каракоса. Аналіз Ієонічуса визначає стиль "постконструктивізм" в архітектурній практиці 1930-х років як стиль "другої утопії" — сполучення вільних естетичних класици з сучасністю, вираженою архітектурою авангарду; романтизм (Л. В. Рукса), ласіонічна монументальність (І. О. Фомін, І. О. Голосов), парадоксальні сполучення раціональної форми та декоративного гротеску (Г. П. Гольц), розробка тектоніки залізобетонної конструкції (Є. А. Левітський, неопутизм (В. О. Щуко), проєкти-символи (І. І. Леонідов, К. С. Мельникова).

5. Згадуємо винахід Ле Корбюзьє у побудові та коригуванні фасаду вілли Де Монзі в Гарі (1927 р.); гармонізація фасадів за допомогою "коригувальних креслень" — діагоналі фасаду та його частин взаємно перпендикулярні, — в системі золотого перерізу розроблені горизонтальні членування.

6. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".

7. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".

8. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".

9. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".

10. Згадуємо, що "іноас зробив архітектурі великого", що "храсу утворюють віршоєння".